

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)¹
OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Chirurgia ogólna	
0912/URad/WNMinOZ/ST-NST/F02			General surgery	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2023/2024		
Kierunek w zakresie		Lekarski		
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne		
Semestr/ semestry		VII zimowy		
Przynależność do grupy zajęć		Moduł F: Nauki kliniczne zabiegowe		
Status przedmiotu		Obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Ćwiczenia kliniczne	30 h	3 ECTS
		Seminarium	15 h	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów ²	Przedmiot związany z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.		2 ECTS
	z dyscypliną ³	Nauki medyczne		3 ECTS
Forma nauczania ⁴		Seminaria: tradycyjna: zajęcia w siedzibie Uczelni Ćwiczenia kliniczne: zajęcia realizowane w szpitalu		
Wymagania wstępne		Realizacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych z poprzednich semestrów studiów, w tym z anatomii, diagnostyki laboratoryjnej, farmakologii, patomorfologii.		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		Dr n. med. Robert Rojewski		
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/		
Adres e-mail koordynatora		rrojewski@ra.onet.pl		

**EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA
EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Cel kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z najczęstszymi schorzeniami chirurgicznymi, w tym stanami pourazowymi i nowotworami. 2. Nabycie umiejętności prowadzenia procesu diagnostyczno-terapeutycznego u chorych z schorzeniami chirurgicznymi. 3. Nabycie umiejętności postępowania w codziennej praktyce lekarskiej z chorymi przed i po przebytych zabiegach chirurgicznych. 4. Przedstawienie podstawowych zabiegów operacyjnych poprzez asystowanie w nich.
Treści programowe: Ćwiczenia kliniczne	<p>Ćwiczenia kliniczne: 30 h</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metody diagnostyczne przydatne w chirurgii (endoskopia, laparoscopia). 2. Przygotowanie pacjenta do operacji. Zasady aseptyki i antyseptyki. 3. Zapoznanie z podstawowymi narzędziami chirurgicznymi i ich zastosowanie. 4. Chirurgia laparoskopowa. 5. Podstawy szycia chirurgicznego. Postępowanie okołoperacyjne. 6. Najczęstsze powikłania pooperacyjne. 7. Ropne zakażenia tkanek i zakażenia przyranne. Patofizjologia gojenia ran. 8. Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej u chorych chirurgicznych. 9. Leczenie przeciwzakrzepowe w okresie okołoperacyjnym. 10. Zasady leczenia żywieniowego chorych chirurgicznych 11. Ostry brzuch. 12. Oparzenia i odmrożenia. 13. Postępowanie z pacjentem po urazie: czaszki, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn. 14. Zasady punkcji i drenażu jamy opłucnej, aspiracji wydzieliny oskrzelowej za pomocą bronchofiberoskopu oraz za pomocą cewnika nosowo-oskrzelowego. 15. Amputacje w obrębie kończyn. 16. Problem odleżyn- profilaktyka, leczenie. 17. Choroby przełyku. Przepukliny rozworu przełykowego. 18. Choroby żołądka i dwunastnicy. Choroby wątroby i dróg żółciowych. 19. Chirurgiczne leczenie nadciśnienia wtórnego. 20. Podstawy transplantologii. Choroby trzustki. 21. Choroby jelita cienkiego i grubego. Przepukliny brzuszne. 22. Krwawienie z górnego odcinka przewodu pokarmowego. Krwawienie z dolnego odcinka przewodu pokarmowego. 23. Niedrożność jelit. 24. Chirurgia gruczołów wydzielania wewnętrznego. 25. Podstawowe zabiegi torakochirurgiczne. Wady wrodzone klatki piersiowej. 26. Choroby nowotworowe układu oddechowego. Choroby nowotworowe przewodu pokarmowego. 27. Choroby nowotworowe układu moczowego. Chirurgia nowotworu piersi. 28. Najczęstsze zabiegi kardiochirurgiczne. 29. Ostre niedokrwienie kończyn. Leczenie przewlekłego niedokrwienia kończyn. 30. Wybrane problemy z chirurgii tętnic (leczenie tętniaków aorty, zespół łuku aorty, ostre i przewlekłe niedokrwienie jelit, fenomen Raynaud).Przewlekła niewydolność żylna. Zatorowość płucna.

<p>Treści programowe: Seminarium</p>	<p>Seminarium: 15 h</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kwalifikacja do zabiegów chirurgicznych. Przygotowanie pacjenta do operacji i opieka w okresie okołoperacyjnym. 2. Zakażenia wirusowe pacjentów chirurgicznych — profilaktyka przed i poekspozycyjna. 3. Zaburzenia gospodarki wodno–elektrolitowej i kwasowo–zasadowej u chorych chirurgicznych. 4. Zasady leczenia żywieniowego chorych chirurgicznych. Niedożywienie, jego następstwa i leczenie. 5. Zapobieganie powikłaniom zatorowo–zakrzepowym w chirurgii. 6. Zaburzenia układu hemostazy i ich znaczenie w chirurgii. Leczenie krwii i preparatami krwiopochodnymi i krwiozastępczymi. 7. Wstrząs — rodzaje, patofizjologia, leczenie. Sepsa. Zakażenia szpitalne. 8. Ostry brzuch. 9. Zespół ciasnoty wewnątrzbrzuszej. 10. Powikłania choroby wrzodowej – leczenie chirurgiczne, rak żołądka. 11. Ostre i przewlekłe zapalenie trzustki. 12. Kamica pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych. 13. Krwawienie z przewodu pokarmowego. 14. Nieswoiste zapalenia jelit. 15. Podstawy chirurgii endokrynologicznej 16. Chirurgia pozaczaszkowych tętnic mózgowych. 17. Nadciśnienie naczyniowo–nerkowe. 18. Urazy czaszkowo–mózgowe. Obrażenia kręgosłupa. 19. Obrażenia klatki piersiowej. 20. Obrażenia narządów jamy brzusznej. 21. Uszkodzenia termiczne (oparzenia, odmrożenia). 22. Epidemiologia nowotworów w Polsce. Chirurgia onkologiczna. 23. Podstawy transplantologii. 24. Podstawy kardiochirurgii. 25. Chirurgia otyłości. 26. Podstawy chirurgii naczyniowej. 27. Przezskórna chirurgia wewnątrznaczyniowa- radiologia interwencyjna. 28. Podstawy chirurgii plastycznej. 29. Chirurgia ręki. Zespół ciasnoty przedziałów powięziowych. 30. Znaczenie rehabilitacji w chirurgii. Problemy etyczne i prawne w pracy chirurga.
<p>Metody dydaktyczne:⁶</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ćwiczenia kliniczne <ul style="list-style-type: none"> • Odbywają się w oddziale szpitalnym. • Polegają na towarzyszeniu lekarzowi w pracy na oddziale, badaniu pacjentów. • Analiza historii chorób i wyników. • Omówienie terapii i jej celów. 2. Seminarium <ul style="list-style-type: none"> • Metody podawcze, informacyjne z wykorzystaniem metod audiowizualnych. • Dyskusja seminaryjna prowadzona przez nauczyciela z oceną wypowiedzi.

<p>Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:</p>	<p><i>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS.</i></p> <p>1. Ćwiczenia kliniczne</p> <p><i>W celu uzyskania oceny pozytywnej z ćwiczeń należy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • być obecnym na wszystkich ćwiczeniach; • aktywnie uczestniczyć w ćwiczeniach; • realizować zlecone zadania; • wykazać się wiedzą i umiejętnościami praktycznymi.; • zaliczyć test z zakresu wiedzy i umiejętności. <p>2. Seminarium</p> <p><i>W celu zaliczenia seminarium należy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • być obecnym na zajęciach; • aktywnie uczestniczyć w dyskusji, • przygotować projekt terapii, analizę przypadku. <p>3. Zaliczenie</p> <p><i>Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.</i></p> <p><i>Zaliczenie składa się z dwóch części:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Część teoretyczna obejmuje test (test wielokrotnego wyboru /MCQ/; test wielokrotnej odpowiedzi /MRQ/; test dopasowania; test T/N; test uzupełniania odpowiedzi). Zaliczenie części teoretycznej jest warunkiem przystąpienia do części praktycznej. • Część praktyczna obejmuje Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny (OSCE) lub miniCEX, realizację zleconego zadania, przygotowanie projektu, <p><i>Nie jest przewidywany termin zerowy.</i></p>
<p>Sposób obliczania oceny końcowej:</p>	<p><i>Sposób obliczenia oceny końcowej (dokładnej) z przedmiotu uwzględniający wszystkie jego formy określony został w Regulaminie studiów (§37-40). Ocena dokładna obliczana jest w systemie Wirtualnej Uczelni na podstawie ocen uzyskanych z poszczególnych form przedmiotu.</i></p>

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	<i>Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania oraz postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego, w tym w szczególności:</i> <i>a) ostrych i przewlekłych chorób jamy brzusznej,</i> <i>b) chorób klatki piersiowej,</i> <i>c) chorób kończyn i głowy,</i> <i>d) złamań kości i urazów narządów.</i>	<i>F.W1</i> +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, zaliczenie udziału w zajęciach, dyskusja.
W2	<i>Zna wybrane zagadnienia z zakresu chirurgii dziecięcej, w tym traumatologii i otolaryngologii, wady i choroby nabyte będące wskazaniem do leczenia chirurgicznego u dzieci.</i>	<i>F.W2</i> +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, zaliczenie udziału w zajęciach, dyskusja.
W3	<i>Zna zasady kwalifikacji i wykonywania oraz najczęstsze powikłania podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych.</i>	<i>F.W3</i> +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, zaliczenie udziału w zajęciach, dyskusja.
W4	<i>Zna zasady bezpieczeństwa okołoperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji.</i>	<i>F.W4</i> +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, zaliczenie udziału w zajęciach, dyskusja.
W5	<i>Zna w podstawowym zakresie problematykę transplantologii zabiegowej, wskazania do przeszczepienia nieodwracalnie uszkodzonych narządów i tkanek oraz procedury z tym związane.</i>	<i>F.W14</i> +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, zaliczenie udziału w zajęciach, dyskusja.
W6	<i>Zna patofizjologię i leczenie oparzeń.</i>	<i>F.W16</i> ++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę Egzamin pisemny	Test, zaliczenie udziału w zajęciach, dyskusja.
U1	<i>Asystuje przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowuje pole operacyjne i znieczula miejscowo okolicę operowaną, wie jak zakładać opatrunek lub unieruchomienie, zaopatrywać i zszywać ranę.</i>	<i>E.U36</i> +++ <i>F.U1</i> +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę Egzamin praktyczny	Zaliczenie udziału w zajęciach, realizacja zleconego zadania, test OSCE, min-CEX, projekt.
U2	<i>Posługuje się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi.</i>	<i>F.U2</i> +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę Egzamin praktyczny	Zaliczenie udziału w zajęciach, realizacja zleconego zadania, test OSCE, min-CEX, projekt.
U3	<i>Stosuje zasady aseptyki i antyseptyki w praktyce.</i>	<i>F.U3</i> +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę Egzamin praktyczny	Zaliczenie udziału w zajęciach, realizacja zleconego zadania, test OSCE, min-CEX, projekt.

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi / (K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
U4	Zaopatruje prostą ranę, zakłada i zmienia jałowy opatrunek chirurgiczny.	F.U4 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę Egzamin praktyczny	Zaliczenie udziału w zajęciach, realizacja zleconego zadania, test OSCE, min-CEX, projekt.
U5.	Zakłada wklucie obwodowe.	F.U5 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę Egzamin praktyczny	Zaliczenie udziału w zajęciach, realizacja zleconego zadania, test OSCE, min-CEX, projekt.
U6	Bada sutki, węzły chłonne, gruczoł tarczowy oraz jamę brzuszną w aspekcie ostrego brzucha, a także wykonuje badanie palcem przez odbyt.	F.U6 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę Egzamin praktyczny	Zaliczenie udziału w zajęciach, realizacja zleconego zadania, test OSCE, min-CEX, projekt.
U7	Zaopatruje krwawienie zewnętrzne.	F.U9 +++	Ćwiczenia kliniczne	Zaliczenie na ocenę Egzamin praktyczny	Zaliczenie udziału w zajęciach, realizacja zleconego zadania, test OSCE, min-CEX, projekt.
K1	Potrafi nawiązać i utrzymać głęboki i pełen szacunku kontakt z chorym.	K.K1 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Ocena ustna	Obserwacja, dyskusja 360°, samoocena, portfolio.
K2	Kieruje się dobrem chorego, stawiając je na pierwszym miejscu.	K.K2 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Ocena ustna	Obserwacja, dyskusja 360°, samoocena, portfolio.
K3	Przestrzega tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta.	K.K3 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Ocena ustna	Obserwacja, dyskusja 360°, samoocena, portfolio.
K4	Posiada świadomość własnych ograniczeń i umiejętność stałego dokształcania się.	K.K5 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Ocena ustna	Obserwacja, dyskusja 360°, samoocena, portfolio.
K5	Przestrzega zasad etyki zawodowej w relacji z pacjentem i zespołem terapeutycznym oraz w pracy badawczej.	K.K4 +++ K.K9 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Ocena ustna	Obserwacja, dyskusja 360°, samoocena, portfolio.
K6	Dbą o wizerunek własnego zawodu.	K.K10 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Ocena ustna	Obserwacja, dyskusja 360°, samoocena, portfolio.
K7	Komunikuje się w interdyscyplinarnym zespole medycznym (w tym z użyciem protokołów ATMIST, RSVP, SBAR)	K.K14 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Ocena ustna	Obserwacja, dyskusja 360°, samoocena, portfolio.

Literatura i pomoce naukowe⁸

Literatura podstawowa

1. Abilez O.J., Nguyen T.C. 2013. *Opieka nad pacjentem leczonym chirurgicznie*. Wrocław: Edra Urban & Partner.
2. Andziak P., Baglaj S.M., Noszczyk W. (red.). 2019. *Chirurgia. Tom 1-2*. Warszawa: PZWL.
3. Garden O.J., Bradbury A.W., Forsythe J.L.R., Parks R.W. 2017. *Chirurgia*. Wrocław: Edra Urban & Partner.
4. Hoballah J. Scott-Conner C. 2015. *Wzorce protokołów operacyjnych w chirurgii ogólnej i naczyniowej. Tom 1-5*. Warszawa: PZWL.
5. Noszczyk W. 2019. *Chirurgia. Repetytorium*. Warszawa: PZWL.
6. Szmidt J. 2022. *Podstawy chirurgii. Podręcznik dla lekarzy specjalizujących się w dziedzinie chirurgii ogólnej. Tom 1-2*. Warszawa: PZWL.
7. Wallner G., Banasiewicz T. 2022. *Chirurgia; Tom 1-4*. Warszawa: PZWL.
8. Tarnowski W. (red.). 2014. *Kompendium chirurgii laparoskopowej*. Medical Education.
9. Żyluk A. 2022. *Chirurgia ogólna. Ciekawe przypadki*. Lublin: Czelej.

Literatura uzupełniająca

1. Bogusz J., Brożek K., Gajda Z. 2013. *Zarys dziejów chirurgii polskiej*. Warszawa: PZWL.
2. Kamiński B., Kubler A., (red.). 2015. *Anestezjologia i intensywna terapia: podręcznik dla studentów medycyny*. Warszawa: PZWL.
3. Kulig J. Nowak W. 2007. *Ostry brzuch*. Warszawa: PZWL.
4. Weis G., Konig B. 2014. *Zakażenia w oddziale intensywnej terapii*. Wrocław: Edra Urban & Partner.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. Kontaktowe (IGK)	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w ćwiczeniach klinicznych	-	-	30 h
Udział w seminarium			15 h
Udział w konsultacjach	10 h	-	-
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	-	35 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	10 h/ 0,3 ECTS	35 h/ 1,2 ECTS	45 h/ 1,5 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS		

Informacje dodatkowe, uwagi

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów. Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.